

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ
2011-2015 год.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Въведение.....	стр.3
II. Анализ и прогноза на социалната ситуация в Община Любимец.....	стр.4
1 .Обща характеристика на Общината.....	стр.4
2.Население - демографска характеристика.....	стр.4
3.Възрастова структура.....	стр.5
4.Етнически състав на населението.....	стр.6
5 .Образование.....	стр.6
6.Икономическа активност на населението.....	стр.8
7.Характеристика на рисковите групи и наличните социални услуги в Община Любимец.....	стр.9
III.Социални услуги - общинска отговорност.....	стр. 12
IV. Социални услуги държавна отговорност.....	стр.13
V. Приоритетни направления:.....	стр.14
VI.Приоритети и задачи за реализиране.....	стр.16

I. Въведение

Подкрепата на хората през целия им живот е една от основните цели на социалната политика. В България през последните години тя е сериозно повлияна от развиващите се процеси и тенденции в държавите членки на Европейския съюз, с които заедно изграждаме европейския социален модел. В рамките на този модел първостепенно място е отделено на най-уязвимите групи, възрастните самотни хора, хората с увреждания, децата в риск.

Общинската стратегия за социалните услуги цели да превърне община Любимец в регион с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, които допринасят за подобреното качество на живота, максималната самостоятелност, пълноценната реализация и грижа за индивидите и общностите в риск.

Настоящата Стратегия за развитие на социалните услуги в община Любимец е изготвена на база анализ на нуждите от разкриване на социални услуги, използване опита на добри практики в социалната област и ориентацията към развитие на алтернативни социални услуги в общността.

Приоритетите на Стратегията са съобразени с принципите на Закона за социално подпомагане, Закона за закрила на детето, Закона за интеграция на хората с увреждания, Националния план за подобряване положението на възрастни хора с увреждания, настанени в институции, Национална програма за равни възможности на хората с увреждания, Национална стратегия за закрила на детето и други нормативни и поднормативни актове в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги.

II. Анализ и прогноза на социалната ситуация в Община Любимец

1 Обща характеристика на Общината

Община Любимец се намира в югоизточната част на Южен централен регион, и административно принадлежи към област Хасково. Територията ѝ е 344 кв.м. и се нарежда на шесто място в областта по този показател. На изток граничи с община Свиленград и Република Гърция, на юг с община Ивайловград и на запад - с общините Маджарово и Харманли. В общината са разположени 10 населени места:

Един град - Любимец/общински център/

Девет села- Малко градище, Вълче поле, Лозен, Белица, Георги Добрево, Йерусалимово, Оряхово, Васково, Дъбовец.

Едно от селата- Малко градище е с население над 500 души, а две /Васково и Дъбовец/ с население под 100 души.

2.Население-демографска характеристика

Населението на община Любимец по данни от преброяването през 2011 г. наброява 10 113 души, от които мъже-5022 и 5091 жени.Общината е една от малките общини по население.По данни от 2003 год./11371 жители/ тя притежава 4,2% от населението на областта и 0,15% от това на страната.Към настоящият момент 74.97 % -7582 от населението на общината живее в общинския център-гр.Любимец.Съотношението между градското и селското население оказва съществено влияние върху развитието на региона и икономическия му потенциал.

Само едно от селата в общината-с. Малко градище е с население над 500 души / 673 човека /. 16,4% от населението на общината принадлежат към ромската етническа група.Това поставя община Любимец на второ място в областта по процентно съотношение на ромите към българите.

Анализирайки тези данни за населението се вижда, че населението намалява. Наблюдава се засилена тенденция, характерна за областта и за страната като цяло, на по-голямо намаление на населението в селата сравнено с това в гр.Любимец. Това в голяма степен се дължи, както на високия брой на ромското население в града, с неговата висока раждаемост и големия брой роми под 18 години, така и на миграцията, особено на по-млади хора от селата към града.

През последните години раждаемостта в община Любимец е намаляла, като следва тенденциите, характерни за цялата област. Голямата безработица, особено сред младите хора, масовото обедняване и влошаването на жизненото равнище са сред основните причини за намаляването на раждаемостта.

Към тези причини се прибавя и отбелязаното негативно влияние на масовата емиграция на предимно младо и трудоспособно население в репродуктивна възраст. Голяма част от миграциите са свързани с нарастващата безработица в общината и търсенето на препитание за много хора в близките по големи градове - Харманли, Свиленград и областния център-Хасково.

Естествения прираст в община Любимец е отрицателен и е малко над средното равнище за областта. Върху естествения прираст влияние оказват както икономическите, така и редица социални фактори, свързани с културата и начина на живот на населението.

В общината се наблюдава засилена тенденция към намаляване на населението в селата с всяка следваща година.

Любимец е една е общините в областта с най-висок процент население в нетрудоспособна възраст-27,29%, имайки предвид, че за областта този процент е 26,4%. В общината се наблюдава трайна тенденция на непрекъснато и устойчиво намаляване на населението в под трудоспособна и трудоспособна възраст и постепенно увеличаване на населението в над трудоспособна възраст. Сега делът на отделните групи в общината е:

- под трудоспособно население - 18,36%
- трудоспособно население - 54,35%
- над трудоспособно население - 27,29%

Сравнявайки изменението на този показател изводът, който се налага е, че най-драстичното намаляване под трудоспособното население. Въпреки, че цифрите показват известно увеличаване на трудоспособното население, трябва да се отчете, че това е резултат и от промените на пенсионната възраст. Категорично на лице е обща тенденция към застаряване.

3. Възрастовата структура

Възрастовата структура за града е с относително благоприятни характеристики:

- 21,13% под трудоспособно население
- 54,16% трудоспособно население
- 24,71% над трудоспособно население

Общо за селата, обаче тези показатели са катастрофални:

- 9,79% под трудоспособно население
- 32,38% трудоспособно население
- 57,38% над трудоспособно население

4. Етнически състав на населението

На територията на община Любимец са представени два етноса-българи и роми. Ромите представляват 16,4% /1741/ от населението на общината. Най-голям е броят на това население в града - 19,1 от населението в града.

В резултат на по-високата раждаемост при ромите населението в под трудоспособна възрастова група притежава по-висок процент, а в над трудоспособната по-нисък.

Проблемите пред, които са изправени малцинствените групи са ниското ниво на образование, високият процент безработица, липсата на земя, ниските доходи, "затварянето" и само изолирането на тези групи български граждани.

5. Образование

Образователното равнище на населението на община Любимец се развива с темпове по-ниски в сравнение със средните за страната. Въпреки, че е на лице тенденция на нарастване на лицата с висше, полувисше и средно, в т.ч. средно-специално образование, нивото на образование в общината не е особено високо. Тази констатация е при условия, че населението на града представлява 75% от населението на общината.

- С висше образование - 475 души, което е 4,12% от общото население на общината. А средна за страната е 9,04%.

- С полувисше образование - 449 души, което е 3,89% от общото население на общината. А средно за страната е 4,21%.

- С средно образование - 2954 души, което е 25,61% от общото население на общината. А средно за страната 35,65%.

- С основно образование - 3627 души, което е 31,44% от общото население на общината. А средното за страна е 25,85%.

- С под основно образование - 2925 души, което е 25,36% от общото население на общината. А средно за страната е 17,31%.

- Неграмотни - 303 души, което е 2,63% от общото население на общината. А средно за страната е 1,68%.

Най-високо образование притежават заетите в административните и деловите учреждения. Следват заетите в здравеопазването и образованието. Хората със средно и средно специално образование преобладават в сферите на вторичния сектор. Лицата с основно и начално образование са предимно в селата. Наблюдава се макар и минимално увеличение на неграмотните, най-вече при ромите.

В община Любимец функционират 4 бр. учебни заведения - три от които са на територията на гр.Любимец /СОУ"Ж.Терпешев", НУ"Христо Ботев" и НУ"З.Стоянов/ и едно в село М.Градище /ОУ "Св.св.Кирил и Методий"/. В град Любимец има една ЦДГ с филиали в село М.Градище, с.Оряхово, с.Лозен. Броят на учениците 2009-2010 год. възлиза общо на 949, а на децата от детските градини на 243. Ниската раждаемост води да намаляване не техния брой, в това число съкращаване на паралелки или сливане на такива. В тази връзка в общината едно училище е защитено /ОУ "Св.св. Кирил и Методий" в с. М.Градище/, а три са средищни - СОУ "Ж.Терпешев" гр.Любимец, НУ "Христо Ботев" гр.Любимец, НУ "Захари Стоянов" гр.Любимец.

Общия брой на учениците в СОУ "Ж.Терпешев" възлиза на 499. Това е единственото средно училище, което обслужва цялата община. В града няма изградено общежитие, поради което учениците в средното училище пътуват ежедневно.

СОУ "Ж.Терпешев" е с общообразователна насоченост. Една от паралелките е с професионална насоченост в сферата на автотранспорта. Необходима е по-голяма гъвкавост при подбора на специалностите, които да бъдат близки до традициите и бита на населението от района и в крак с техническият прогрес.

Заетият персонал в училищата е съставен от общо 109 души. От тях педагогически-87 и не педагогически-22.

В двете детски градини в града децата са 201. Останалите деца от детските градини са в посочените села. В детските градини персоналът възлиза общо на 47 човека.

6. Икономическа активност на населението

В община Любимец е на лице тенденция на увеличение на относителния дял на регистрираните безработни лица без право на обезщетение или социална помощ спрямо общия брой на регистрираните. Нарастването на броя на безработните без право на обезщетение е особено тревожно явление, като се има предвид, че това са предимно граждани от социално-слаби семейства, които трябва да бъдат подпомогнати от Дирекция "Социално подпомагане".

Голям брой от безработните в общината са в активна трудова възраст между 25-44г.

През последните две години се наблюдава тенденция регистрираните безработни жени да надвишават регистрираните безработни мъже в общия дял на безработните в общината. За 2010г. регистрираните безработни жени в общината съставляват 51,5% от общата структура на всички регистрирани безработни в общината.

Групата на регистрираните безработни с основно и по-ниско образование е най-многобройна. Регистрираните през 2011г. в общината в тази рискова категория съставляват 54,77% от всички регистрирани безработни лица. Ниският образователен ценз на безработните в тази група затруднява реализацията им на пазара на труда, поради което те се явяват основна част от контингента на така наречената "застойна безработица"/продължителна безработица/. Това са безработни лица без специалност, които са неконкурентно способни на пазара на труда. В нея влизат лица от малцинствени етноси, както и категорията на социално - слабите семейства.

На базата на разглежданите до тук данни и направените анализи се налагат следните по важни изводи за състоянието и тенденциите на развитие на трудовия пазар в общината:

- Безработицата в общината надвишава значително средните за областта и за страната.

- Като трайна тенденция се явява дисбаланса между търсенето и предлагането на работна сила.

- Оформят се рискови групи на регионалния трудов пазар, които са неравностойни по отношение на останалите субекти, предлагащи работната си сила.

Възможностите за успешна трудова реализация на тези групи на сегашния етап са силно ограничени. Като неравностойни групи на регионалния трудов пазар се оформят:

- Младите хора напускащи системата на образованието.
- Лицата с трайно намалена трудоспособност.
- Лицата с нисък образователен и квалификационен ценз.
- Продължително безработните лица.
- Представители на малцинствените групи.

7. Характеристика на рисковите групи и наличните социални услуги в Община Любимец

Проучванията, които бяха направени съвместно с Дирекция „Социално подпомагане“, Бюрото по труда, РЗИ във връзка с изготвянето на Анализа на ситуацията и оценка на потребностите в община Любимец дават информация за доходния, имуществения социалния статус на рисковите групи в общината.

Анализът потвърждава очертаните тенденции към обедняване и доходна диференциация на населението на общината като цяло. Доходната диференциация в общината се основава на разширяване на крайната бедност. До голяма степен това се дължи на:

- Нарастване делът на населението в нетрудоспособна възраст.
- Намаляване на раждаемостта в българските семейства и по-голяма раждаемост в ромските семейства

При анализа на информацията на информацията се очертават основни рискове групи, типични за общината:

• Продължително безработни

В общината е налице тенденция на увеличаване на общия брой на безработните. Броят на регистрираните безработни е 586, но в действителност е много по-голям, тъй като не всички са регистрирани-47% са безработни повече от 9 месеца, 26%-повече от 1 година.

Голям брой от безработните са в активна трудова възраст между 25 и 44 години /52,9% от всички безработни/. Прави впечатление покачването на безработицата сред най-младото трудоспособно население - до 25г., като тази група представлява 15,83% от всички регистрирани.

Групата на нерегистрираните безработни с основно и по-ниско образование е най-многобройна. Регистрираните в общината от тази рискова категория представляват 54,77% от всички регистрирани безработни лица. Ниският образователен ценз на безработните в тази група затруднява реализацията им на пазара на труда, поради което те се явяват основна част от контингента на т.нар. „продължителна безработица“. В нея влизат лица предимно от ромския етнос, както и категорията на социално слабите семейства.

• **Лица с увреждания и хронично болни**

5,7% от населението на община Любимец са засегнати от този риск и имат определен процент намалена работоспособност. Голям е процента на лицата с хронични заболявания, които нямат възможност да бъдат освидетелствани от ТЕЛК, но техните потребности са като на лица с увреждания. В зависимост от степента си на увреждане и специфичните потребности, които имат, хората с ЕР на ТЕЛК, получават от Дирекция "Социално подпомагане", месечни интеграционни добавки и целева помощ за медицински изделия и помощни средства. 45,2% от хората с увреждания са в над трудоспособна възраст. Голяма част от тях ползват услугите на Домашния социален патронаж.

• **Лица в над трудоспособна възраст с ниски доходи / без доходи/**

В групата в над трудоспособна възраст попадат общо 27% от населението на общината. 2,43% е дялът на лицата, които нямат трудов стаж за пенсия и не получават никакви други доходи, освен социални помощи. Жизненият стандарт на голяма част от пенсионерите ги поставя в ниско доходни рискови групи. В тази връзка грижите би трябвало да се насочат главно към:

- лица, които са навършили 70 години;
- лица с увреждания и хронично болни с ниски доходи и без подкрепа от близки;
- лица с ниска социална пенсия, които не са в състояние да задоволяват основните си жизнени потребности;

• **Обособени етнически групи /ромии/**

В общината най-тясна връзка между етнически произход на бедността се наблюдава при ромите. Тази група трудно намират работа. Най-сериозният социален проблем при тях е ниското образование, като 80% нямат дори основно образование. Голяма част от тази общност няма никакъв трудов стаж. Същевременно те

не проявяват никакво желание да получат някаква квалификация чрез курсове, както и да започнат работа.

• Деца в риск

От децата в риск на територията на общината като най-многобройни

групи се очертават:

- деца, останали без родителска грижи и/или в риск от изоставяне, и настаняване в специализирана институция;

- деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго не хуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;

- деца с увреждания;

- деца, за които съществува риск от отпадане от училище или които са отпаднали от училище;

- малолетни и непълнолетни, които встъпват в „ранни бракове" и полагат грижи за деца;

- деца, които раждат деца;

Анализът на статистическите данни показва тенденция към нарастване на социалните рискове и противообществените прояви сред малолетни и непълнолетни.

Все повече родители изявяват желание за настаняване на децата си в специализирана институция, поради невъзможност да задоволяват техните основни жизнени потребности. Голям процент от децата са трайно изоставени от своите родители, като за една част от тях се грижат близки и роднини, а други се отглеждат в специализирани институции. Нараства и броя на децата, претърпели насилие. Друг съществен проблем е и ранното съжителство на семейни начала на малолетни и непълнолетни, които раждат в ранна детска възраст. Освен това над 14% от децата, които подлежат на задължително обучение, не посещават учебни заведения. Това налага търсене на спешни решения, насочени към постигане най- добрия интерес на децата - задоволяване на основните им жизнени потребности, сигурна семейна среда, осигуряване правото на образование и др. Допълнителни мерки са необходими и за подпомагане на децата с увреждания, чийто брой е 27 /1,32% от общия брой деца/.

III. Социални услуги - общинска отговорност

1. Домашен социален патронаж

Общинската дейност, която представлява комплекс от социални услуги по домовете на възрастни хора - Домашният социален патронаж е форма за обслужване по домовете на лица над 65-годишна възраст и инвалиди от първа и втора група, които са затруднени самостоятелно или с помощта на близки да организират своя бит. С предимство при приемане в патронажа се ползват лица над 75-годишна възраст, самотни възрастни, ветераните от войните, военноинвалидите, добили право на пенсия за военна инвалидност, лицата с доходи до размера на социалната пенсия. Домашен социален патронаж се открива при наличие на 30 кандидати.

ДСП гр.Любимец е открит на 15.09.1986 г. осигурява следните услуги на своите потребители:

1. Доставка на храна по домовете;
2. Наблюдение на здравното състояние и съдействие за получаване на медицинска помощ;
3. Поддържане на хигиената в дома;
4. Покупка на хранителни продукти и други стоки от първа необходимост със средства на обслужваните;
5. Съдействие за снабдяване с необходимите помощни средства при инвалидност и тежко заболяване;
6. Помощ в общуването и поддържането на социални контакти, занимания в дома или извън него;
7. Административни, финансови и правни услуги.

Домашният социален патронаж е самостоятелна специализирана дейност към Общинска администрация гр. Любимец за предоставяне на комплекс от социални услуги в зависимост от нуждите на потребителите. Дейността на Домашния социален патронаж се субсидира от бюджета на общината, съобразно приетия общински бюджет. Тя се подпомага от дарения и хуманитарни помощи, както и с финансиране от други доставчици на социални услуги и проекти, свързани с дейността му.

Към 01.03.2013 г. услугите на Домашен социален патронаж гр. Любимец ползват 250 души / гр. Любимец - 114 бр., с. Георги Добрево - 17 бр., с. Лозен - 26 бр., с. Йерусалимово - 10 бр., с. Белица - 28 бр., с. Малко Градище - 28 бр., с. Вълче поле - 17 бр., с. Оряхово - 13 бр./ . Храната за ползвателите на услугата се приготвя в кухни в гр. Любимец, с. Малко Градище, с. Вълче поле, с. Белица и с. Оряхово.

В Домашен социален патронаж гр. Любимец по щат работят 24 души - гр. Любимец 15 души / управител - 1 бр., социални

работници - 2 бр., домакин - 1 бр., калкулант - 1 бр., работници в кухня - 4 бр., разносвачи на храна - 3 бр., шофьори - 3 бр., санитарни - 3 бр./ с.Вълче поле – 1.5.

Услугата е обезпечена с необходимото оборудване, транспортни средства и персонал отговарящи на нормативните изисквания. Тя се финансира от общинския бюджет, като издръжката за периода-2007-2009г. е съответно:

- 2010г.-217 069лв.
- 2011г.-215 575лв.
- 2012г.-259 496лв.

IV. Социални услуги - държавна отговорност

На територията на община Любимец няма специализирани институции и не се предоставят социални услуги, делегирани от държавата. В общината, Дирекция "Социално подпомагане"- Свиленград е представена чрез изнесени работни места на служители от отдел "Социална закрила", отдел "Закрила на детето" и отдел " Хора с увреждания и социални услуги".Към момента в действие е ОП "Подкрепа за достоен живот", в която партньор по проекта е Общинска Администрация - Любимец. Работи се в тясно сътрудничество с ДСП" - Свиленград, като са назначени 22 лични асистента.

По Оперативна програма Развитие на човешки ресурси „Подкрепа за заетост работят 45 човека – 29 от тях за една година, а 16 човека за девет месеца. По същата програма към проект „Развитие и реализация” работят 20 човека за една година.

V. Приоритетни направления

Приоритетно направление 1: Грижа за старите хора

Създаване на условия за качествено предоставяне на грижи за старите хора, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейната среда или в близост до нея. Услугите, отличаващи се с домашна атмосфера, са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот.

Да се подобри качеството на живот на старите хора във всички населени места в община Любимец, чрез:

- Широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда;

- ДСП управлява случаите на хора в риск и в частност-насочва потребителите към социалните услуги, изпълнявани като държавно - делегирана дейност;

- Необходимост от изграждане на Дом за стари хора;

Специфична цел 1

Приоритет в планирането на грижите за стари хора са услугите в общността, които им предоставят подкрепа на място. Този подход осигурява по-дълготрайни възможности за старите хора да живеят в своя дом и да избегнат или поне да "отдалечат" във времето необходимостта от резидентна грижа.

- Развиване на функциите и дейностите на домашния социален патронаж и развитие на мобилни услуги за обхващане на малките изолирани населени места в община Любимец;

- Разширяване на услугите в домашна среда - личен асистент с увеличен капацитет;

- Осигуряване на дневна грижа, заместваща грижа и почасови услуги в общността за стари хора.

Специфична цел 2

Разширяване на услугите в домашна среда - личен асистент с увеличен капацитет.

Тези услуги осигуряват домашни грижи, помощ в домакинството, обслужване, помощ за излизане и придвижване и др. услуги за стари хора, които им позволяват по-дълго да живеят в своя дом и в семейна среда. Идентифицираните потребности на рисковите групи изискват увеличение на наетите асистенти/домашни помощници за лица с увреждания. Адаптиране на архитектурната и градска среда на град Любимиц за нуждите на хората с увреждания.

Приоритетно направление 2: Деинституционализация на грижите за деца

Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимална намаляване на броя на децата, отглеждани в специализирани институции, чрез:

- **Специфична цел 1.** Да се намали изоставането на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното им семейство.

- **Специфична цел 2.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството.

- **Специфична цел 3.** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.

- **Специфична цел 4.** Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

- **Специфична цел 5.** Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

- **Специфична цел 6.** Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда

Направление 3: Превенция за деца и семейства в риск

Да се подобри грижата се деца в семейството и да се предотврати появата и развитието на рисковите фактори по отношение на децата, чрез:

- Намаляването на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и задържането им в биологичното семейство;

- Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството;

- Подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция за рисково поведение и negliжиране на децата;

- Равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

VI. Приоритети и задачи за реализиране

Приоритетно направление 1. Грижа за старите хора

Мярка 1. Изграждане на Дневен център за стари хора в гр. Любимец с капацитет 30 човека -2013 г. Основните дейности ще бъдат:

- Осигуряване на храна;
- Осигуряване на лични и социални контакти;
- Осигуряване на консултации;

Мярка 2. Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник, социален и личен асистент.

Предоставянето на социални услуги в посока обгрижване в домашна среда ще позволи на старите хора по-дълго да живеят в своя дом и в своята семейна среда, както и ще предотврати настаняването им в специализирани институции.

- Осигуряване и доразвиване на услугата Домашен помощник по националните програми;
- Осигуряване и доразвиване на услугите Социален и Личен асистент по Националните програми и Програми на АХУ;
- Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможност за общуване и социален живот на стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно предвиждане;

Мярка 3. Изграждане на Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ).

Той ще може да обслужва деца и възрастни от цялата община.

Създаването на такъв център е нова социална практика, която ще бъде в подкрепа на рисковите групи на местно ниво. Функционирането на ЦСРИ – Любимец ще бъде в отговор на нуждите на големия брой хора с увреждания в община Любимец и ще покрива липсата на социални институции, които да се грижат за социалната рехабилитация и интеграцията им. С оглед броя на нуждаещите се от такава дейност и възможностите за функционирането, оптималния капацитет на ЦСРИ – Любимец се предвижда да бъде от 50 потребители. Центърът ще извършва следните дейности:

- Двигателна рехабилитация,
- Логопедична рехабилитация,
- Психологична рехабилитация,
- Социална рехабилитация.

Приоритетно направление 2. Деинституционализация на грижите за деца

Мярка 1. Разкриване на нов Център за обществена подкрепа /ЦОП/ в гр.Любимец – 2012 г.

Планираната услуга ще се разкрие и управлява от община Любимец, но ще обслужва потребители и от съседните села. ЦОП ще извършва следните услуги:

- Семейно консултиране;
- Подкрепа и развитие на родителски умения;
- Превенция на насилието и ниглижирането;
- Семейно планиране;
- Приемна грижа;
- Осиновяване;
- Превенция на отпадането от училище;
- Превенция на отклоняващо се поведение;
- Работа с деца с отклоняващо се поведение;

Постепенно разширяване на териториалния обхват на ЦОП-Любимец към обхващане на децата и семействата в риск от всички села към община Любимец и към съседната община – Ивайловград, чрез мобилни услуги/след 2011г. и достигане на капацитета от 20 места. Дейностите може да се реализират след осигуряване на държавно финансиране като държавно-делегирана дейност.

Приоритетно направление 3. Превенция за деца и семейства в риск.

Мярка 1. Изграждане на Център за настаняване от семеен тип/ЦНСТ/ в гр.Любимец с капацитет 15 деца – 2014 г. Основните дейности ще бъдат насочени в:

- Постепенно извеждане на деца;
- Отглеждане в СИ, в резидентна грижа семеен тип.

Предназначение – Деца с увреждания, за които са изчерпани възможностите на осигуряване на семейна среда и се предполага, че настаняването ще бъде дългосрочно. Предоставяне на подслон и ежедневни грижи изграждане на умения за самостоятелен живот, осигуряване на здравни и образователни услуги осигуряване дългосрочна грижа, близка да семейната среда. Центровете за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) предоставят подслон и ежедневни грижи; създават условия за социална интеграция –

прием в масови детски ясли, градини, училища; и поддържане на връзката с родители, близки и роднини. Настаняването в ЦНСТ на децата е последната мярка за закрила, след изчерпване на всички възможности за настаняване в семейство – биологично, разширено, приемно и на осиновители.

Материално-техническа база – Сграда или комплекс от сгради, които дават възможност за постоянно живеене.

Обзавеждане и оборудване – Обзавеждане и оборудване, характерно за места за постоянно живеене.

Необходими човешки ресурси - екипът от професионалисти се формира на база конкретните потребности на клиентите. Възможност за почасова заетост на част от специалистите: социален работник, психолог, педагог, управител, възпитател, помощен персонал и други.

Възможни източници на финансиране: **Държавно делегирано финансиране**; Общинско финансиране; Проектно финансиране; Източници от дарения и др.

Мярка 2. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството

3.1. Реализиране на програмите, които предлагат домашни грижи

- Личен асистент;
- Социален асистент;
- Домашен помощник за деца с увреждания.

3.2. Предоставяне на подкрепа за семейства, в които се отглеждат деца с увреждания:

- Почасови услуги за деца – гледане вкъщи, придружаване до детски заведения;
- Услуги за подпомагане в ежедневните грижи на родители, които отглеждат деца с увреждания;

- Услуги, свързани с материално подпомагане (храна, дрехи, памперси, други) за деца с увреждания (0-1 година) и в случаи на тежки социални проблеми;

Услугите могат и да се предоставят от ЦОП и ЦСРИ в общината, съвместно с общинската администрация, лечебни заведения, дирекции "Социално подпомагане", НПО и граждански инициативи.

VII. Заключение

Съгласно действащото законодателство социалните услуги се основават на социална работа и са насочени към подкрепа на подпомаганите лица за осъществяване на ежедневните им дейности. Обикновено бенефициенти са хора с увреждания, самотни възрастни хора, пенсионери, деца в риск.

Социалните услуги имат относително ограничено покритие в общността. На територията на Община Любимец се предоставят следните социални услуги:

- домашен социален патронаж;
- личен асистент;
- социален асистент.

Предлаганите услуги не са съвсем достатъчни и не посрещат напълно адекватно действителните нужди на обществото, като най-популярна и с утвърдени традиции в града е Домашният социален патронаж.

Борбата със социалната изолация на хората с увреждания, на пенсионерите, на децата в риск, и нейното преодоляване е необходимо да стане приоритет на активна обществена политика, необходимо е да бъде разработена една общинска политика в областта на социалните услуги точно за тези групи от хора.

Като подцели на Общинската социална стратегия можем да посочим: разкриване на нови социални услуги в общността с цел превенция и деинституционализацията и възможност за реинтеграция на описаните по-горе рискови групи; създаване на възможност на по-голям брой хора с увреждания, самотни възрастни хора, пенсионери и деца в риск да ползват тези услуги и да се интегрират в обществото.

Приоритетите на Община Любимец ще са насочени към предоставяне на социални услуги, подобряване на качеството им, рехабилитация, социално-правни консултации. Всичко това остава предизвикателство за Общината, но ако бъде постигнато ще позволи ползващите социални услуги да останат в своите общности и семейна среда.

Общината, като институция трябва да гарантира качествено предоставяне на социалните услуги да разработи мрежа от различни видове услуги; да поставя нови алтернативи, насочени към хората, които имат най-голяма нужда от тях; работа над променена визия на социалните услуги в посока: социалните услуги да отидат при ползвателя, а не ползвателят при тях.

Настоящият стратегически документ за развитие на социалните услуги в Община Любимец е първата цялостна синтезирана идея за предоставяне на социални услуги. Без да има претенциите за изчерпателност и пълна всеобхватност, тя е основана на доказани потребности на общността и е основа за бъдещи дискусии и обсъждания на различни нива и от много целеви групи на потребители, за да се превърне в реалистична дългосрочна програма за развитие на социалните услуги чрез включване от всички страни, имащи ангажименти и намерения да решават социални проблеми на жителите на Общината. Същата е отворен документ и може да се допълва, изменя и актуализира.